

Bevezető

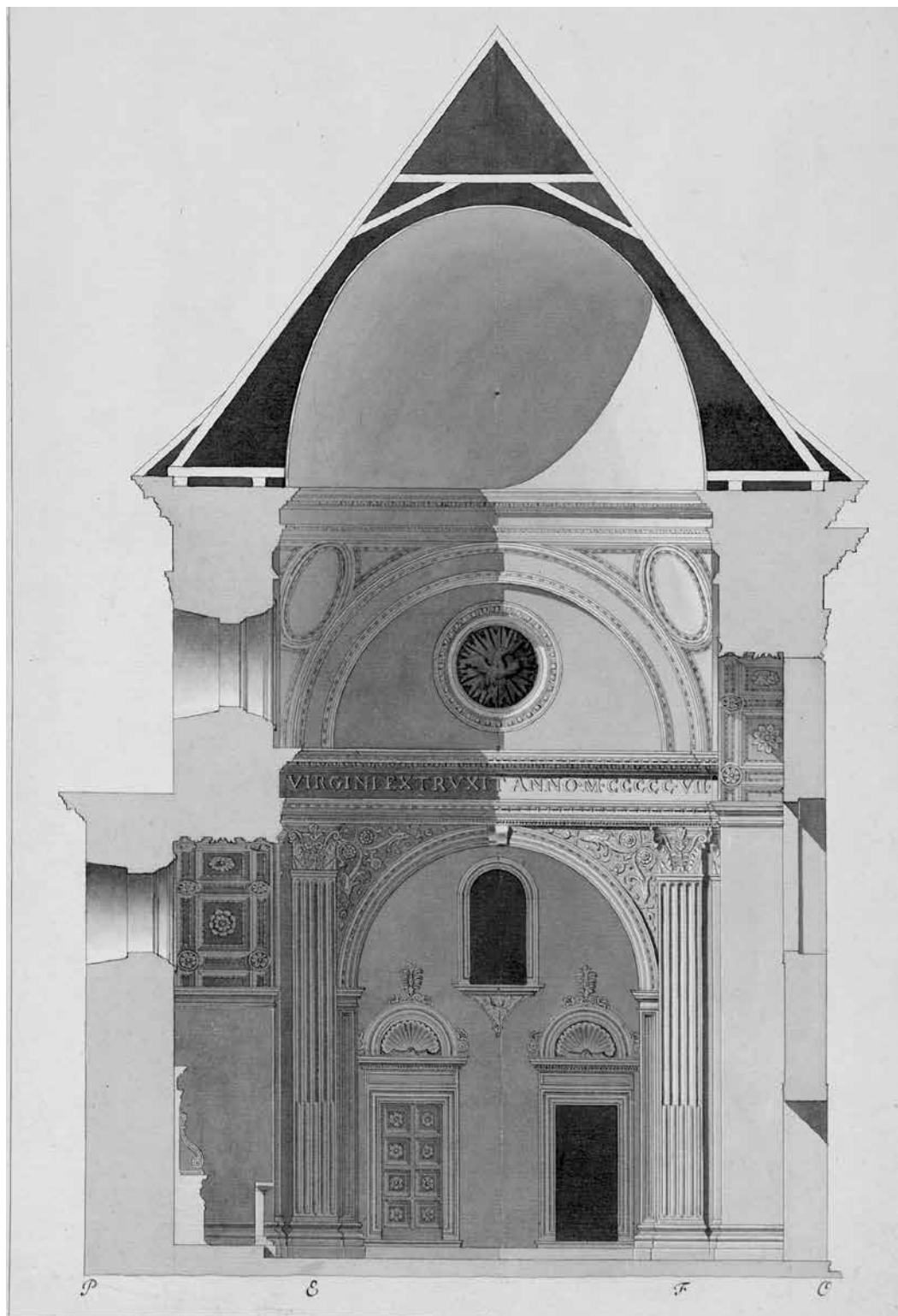
Az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Művészettörténeti Intézetében 2013 őszén alakult meg a Reneszánsz témacsoport, amelynek tagjai a magyarországi reneszánsz művészet történetét kutatják. Ennek térbeli határait a mindenkori államhatárok vonják meg, de a művészeti kapcsolatok alaposan kitágítják. Időhatárait a Mátyás kor és előzményei, illetve az Erdélyi Fejedelemség fennállásának vége jelöli ki, vagyis nagyjából a 15. század közepétől a 17. század végéig tart. Érdeklődésünk kiterjed valamennyi műfajra az építészet problémáitól a síremlékszobrászaton át a miniatúrafestészetig és az iparművészetig; a korszak írásos forrásaira az elbeszélő munkáktól a gazdasági feljegyzésekig; valamint a művészettörténet-írás idevágó historiográfiájára.

A csoport kutatói metódusa interdiszciplináris. A reneszánsz kor kultúrája oly sokrétű, és a rá irányuló kutatás is – köreinkben Klaniczay Tibor óta – hagyományosan mindig több tudományszakot fogott át, hogy a témacsoport nem nélkülözheti a társtudományok, kivált a filológusok, a kodikológusok vagy a történészek ismereteit, szempontjait sem. Ezzel összefüggésben szeretnénk bevonni a munkába a kora újkori művészettörténeti kutatásoknak az Akadémián kívül működő kiváló képviselőit is.

A csoport tagjai azoknak a kérdéseknek a megoldásában mélyednek el, amelyekben már hosszabb-rövidebb ideje dolgoztak, és eredményeiket rendszeresen publikálták. Kiemelt témánk a Mátyás és a Jagelló-kori reneszánsz művészet itáliai kapcsolatrendszerének kutatása. Hasonlóképp fontos feladatkört alkotnak a késő középkori és a kora újkori könyvművészet problémái, valamint a kalligráfia, a címeres nemeslevelek, általában az ornamentikatörténet kérdései. A késő reneszánsz és a kora barokk építészet kutatása, a keretei között zajló ünnepek, azok politikai és eszmetörténeti összefüggéseinek feltárása nem kevésbé fontos teendő.

Középtávú célunk a magyarországi művészet történetét bemutató kézikönyvsorozat reneszánsz kötetének megalapozása. A lapszámot indító, terjedelmes Jagelló-kori tanulmány ehhez az összegzéshez kíván konkrét példát nyújtani. A rövidebb írások egy-egy részletproblémát dolgoznak fel. Mátyás udvara itáliai kapcsolatainak kutatása régi hagyományokhoz kapcsolódik; a budai Jagelló-udvar ünnepeinek – s az itt foglalkoztatott művészek szerepének – áttekintésében a témafelvetés is új. A síremlék a kor szobrászatának kiemelkedő műfaja; a friss szolnoki lelet a korszak elejéről, a kismartoni Esterházy-kripta sírládája a végéről való; újdonságuk mellett a késő gótika és a reneszánsz, illetve a késő reneszánsz és a barokk stílus határkérdéseit feszegetik. A késő reneszánsz problémái egyelőre kevésbé feldolgozottak; a lapszámot záró recenzió épp ebbe a problémakörbe enged betekintést: a kolozsvári művészettörténész-professor, a reneszánszot hosszú ideje kutató Kovács András születésnapjára készült ünnepi kötet tanulmányainak jó része Erdély kora újkori művészetének, művészeti jelenségeinek problémáit tárgyalja.

Mikó Árpád

Az esztergomi Bakócz-kápolna keresztmetszete 19. század eleji állapotában.
Packh János rajza, 1823. Budapest, Magyar Nemzeti Galéria